

O PREZENTARE GENERALĂ A LEGISLAȚIEI UE VIITOARE PRIVIND PROTECȚIA NATURII

- Protecția maritimă
- Reglementarea speciilor invazive
- Protecția pădurilor

doc. JUDr. Vojtěch Vornáč, Ph.D., LL.M.

Accesul la justiție în materie de mediu și legislația UE privind protecția naturii
București, 27-29 ianuarie 2025

1

PROTECȚIA MARITIMĂ

Managementul Integrat al Zonei Costiere (ICZM)
Regulamentul privind politica comună în domeniul pescuitului
Directiva-cadru "Strategia pentru mediul marin"
Directiva-cadru privind apa (DCA)

L 148/24 ES Official Journal of the European Communities 6.6.2002

II

(Acts whose publication is not obligatory)

COUNCIL

RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 30 May 2002
concerning the implementation of Integrated Coastal Zone Management in Europe

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the Community, and in particular Article 175(1) thereof,

Having regard to the proposal from the Commission,

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee,

Recommendation of the European Parliament and of the Council of 30 May 2002

Privind implementarea Managementului Integrat al Zonei Costiere în Europa

(2002/413/EC)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

Având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 175(1),

Având în vedere propunerea

Comisiei, Având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European (1),

[...]

(6) Creșterea populației și dezvoltarea activităților economice sunt din ce în ce mai amenințate atât la adresa mediului cât și a echilibrului social al zonelor costiere.

(7) Declinul activității de pescuit și reducerea ocupării forței de muncă alterează fac din zonele dependente de pescuit zone deosebit de vulnerabile.

28.8.2014 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 257/135

DIRECTIVA 2014/89/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 23 iulie 2014

de stabilire a unui cadru pentru amenajarea spațiului maritim

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43 alineatul (2), articolul 100 alineatul (2), articolul 192 alineatul (1) și articolul 194 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European (1),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor (2),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară (3),

intrucât:

- (1) Cererea mare și aflată într-o creștere rapidă de spațiu maritim pentru diverse scopuri, cum ar fi instalațiile pentru producerea de energie din surse regenerabile, explorarea și exploatarea țițeiului și a gazelor, navigația maritimă și activitățile de pescuit, conservarea ecosistemelor și a biodiversității, extragerea materiilor prime, turismul, instalațiile de acvacultură și patrimoniul cultural subacvatic, precum și presiunile multiple exercitate asupra resurselor costiere, necesită o abordare integrată a amenajării și a managementului.

2

Recomandarea UE 2002 cu privire la ICZM (2002/413/CE)

Punerea în aplicare a
ICZM prin utilizarea
instrumentelor și
programelor UE

- [Directiva-cadru privind apa \(DCA 2000\)](#)
- [Directiva privind evaluarea strategică de mediu \(ESM 2001\)](#)
- [Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului \(EIM 1997\)](#)
- [Perspectiva privind dezvoltarea spațială europeană \(ESDP 1999\)](#)
- [Directiva INSPIRE 2007](#)
- [Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune](#)
- [Dezvoltarea Strategiei europene privind mediul marin](#)
- [Directiva-cadru „Strategia privind mediul marin”](#)
- [Politica Comună privind Pescuitul](#)
- [Carta Verde pentru o Politică UE privind Mediul Marin](#)
- [Politica maritimă integrată pentru Uniunea Europeană](#)
- [Directiva privind păsările, Directiva habitate, NATURA 2000](#)
- [Directiva privind calitatea apei pentru scăldat \(1976, convenită pentru modificare în 2005\)](#)
- [Directiva privind calitatea necesară a apelor pentru crustacee \(1979\)](#)

3

Recomandarea UE 2002 cu privire la ICZM (2002/413/CE)

De implementat:

Strategii naționale pentru ICZM:	Pe baza unei analize a situației existente, inclusiv a factorilor sociali, economici și de mediu.
Abordare integrată a politicilor	Integrarea politicilor sectoriale care au impact asupra zonelor de coastă; de exemplu, pescuitul, turismul, transportul și protecția mediului, pentru a se asigura că diferitele politici lucrează împreună în mod coerent pentru a realiza o dezvoltare durabilă a zonelor de coastă.
Participarea publicului	Esențială pentru a se asigura că diversele interese și cunoștințe ale părților interesate sunt reflectate în managementul zonelor costiere
Indicatori de sustenabilitate	Pentru monitorizarea și evaluarea eficacității strategiilor și acțiunilor ICZM. Ajută la urmărirea progresului și la documentarea procesului decizional.
Cercetarea și colectarea de date	Pentru îmbunătățirea înțelegerii dinamicii costiere și a impacturilor activităților umane. Critice pentru documentarea procesului decizional.
Cooperarea și coordonarea	În special în zonele de coastă transfrontaliere, pentru a asigura managementul coerent și coordonat al zonelor de coastă comune

4

C-669/16

Având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 258 TFUE

Comisia Europeană împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

North Sea

United Kingdom

Ireland

London

Netherl

Desemnarea zonelor speciale de conservare (SAC) pentru protecția marsuinului de port (*Phocoena phocoena*)

5

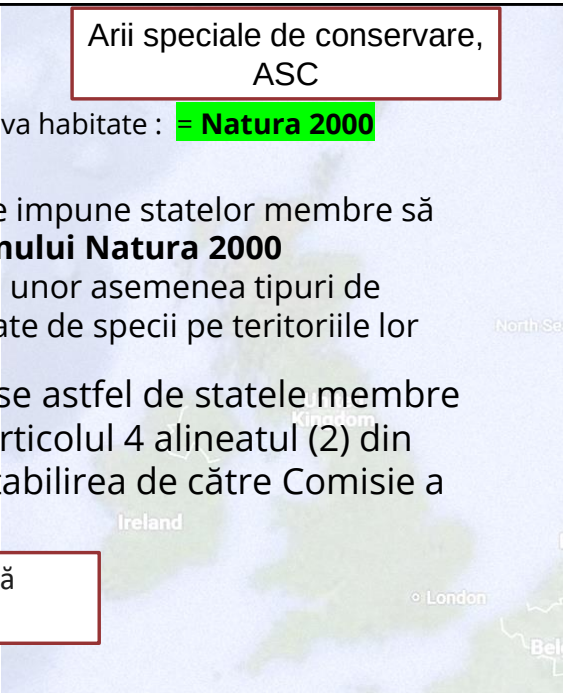
Arii speciale de conservare, ASC

Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf din Directiva habitate : = **Natura 2000**

Articolul 3 alineatul (2) din Directiva habitate impune statelor membre să **contribuie la punerea în aplicare a sistemului Natura 2000 proporțional cu gradul de reprezentare** a unor asemenea tipuri de habitate naturale și a unor asemenea habitate de specii pe teritoriile lor respective.

Trebuie arătat că listele de situri propuse astfel de statele membre servesc ulterior, astfel cum reiese din articolul 4 alineatul (2) din Directiva habitate, drept bază pentru stabilirea de către Comisie a unui proiect de listă a SIC.

Sit de importanță comunitară

North Sea

United Kingdom

Ireland

London

Netherl

6

Raport de expertiză:

Şase (6) situri ar trebui desemnate ca fiind de importanță comunitară.

Plus cinci (5) situri potențiale.

6 + 5

1

UK a propus UN (1) sit

Întrucât nu a propus și nu a transmis, în termenul prevăzut o listă care să indice un număr suficient de situri care adăpostesc marsuinul (*Phocoena phocoena*) și întrucât, în această măsură, nu a contribuit, la punerea în aplicare a sistemului Natura 2000 proporțional cu gradul de reprezentare a habitatelor acestei specii pe teritoriul său, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestor dispoziții.

7

REGULAMENTUL (UE) NR. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului

- Are scopul de a permite maximizarea capturilor pescarilor, fără a amenința reproducerea stocurilor de pește = 'randament maxim durabil'
- Capturile totale admisibile ("posibilitățile de pescuit") sunt stabilite pentru majoritatea stocurilor de pește comercializat,
- **Obligația de debarcare:** pentru a pune capăt practicilor inutile de returnare în mare a capturilor nedorite (**aruncare**).

→
Sistemul
cotelor

8

REGULAMENTUL (UE) NR. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului

▪Sistemul de control al pescuitului. Combaterea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN fishing). Vezi [Fisheries Crime \(interpol.int\)](https://www.interpol.int/Fisheries-Crime)

REGULAMENTUL (CE) NR. 1005/2008 entru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat

REGULAMENTUL (UE) NR. 1026/2012 privind anumite măsuri în scopul conservării stocurilor de pește aplicabile țărilor care permit pescuitul nedurabil

9

REGULAMENTUL (UE) NR. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului

Măsuri tehnice: reguli care guvernează cum, unde și când este permis pescuitul.

Măsuri de durabilitate: Măsuri pentru asigurarea managementului durabil al stocurilor de pește, inclusiv protejarea habitatelor și sprijinirea acvaculturii durabile.

10

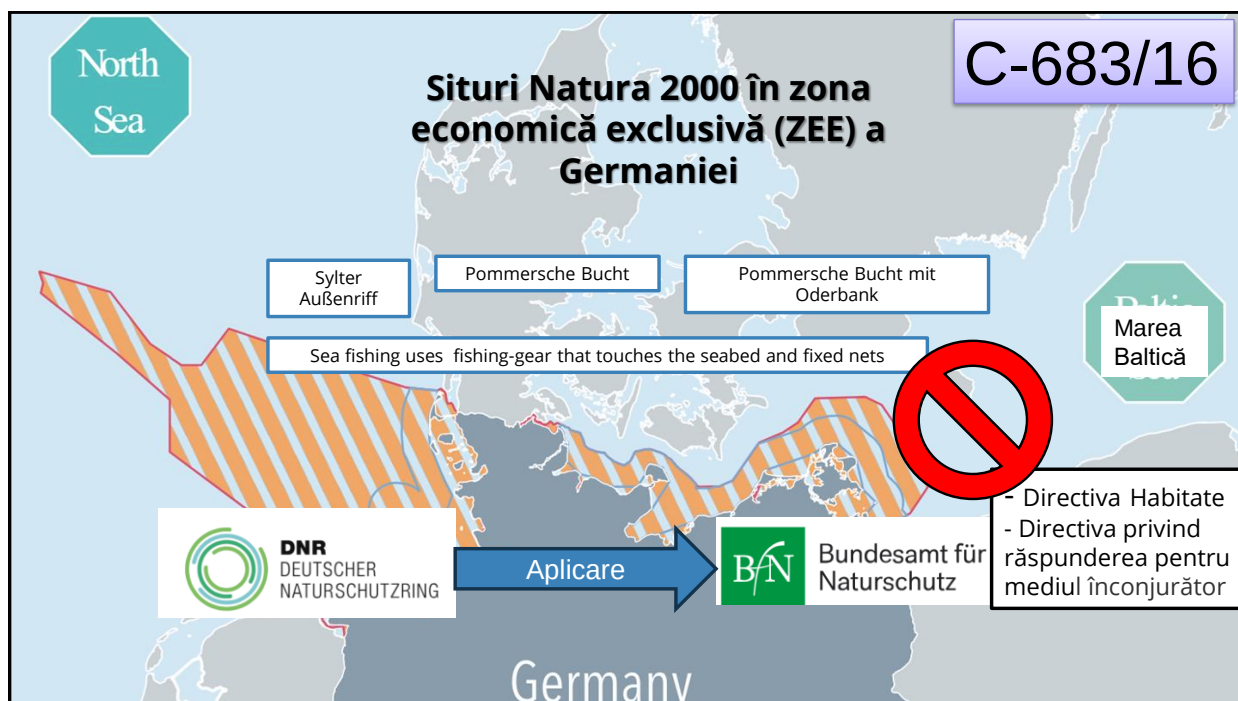
REGULAMENTUL (UE) NR. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului

Articolul 11

Măsuri de conservare necesare pentru respectarea obligațiilor care decurg din legislația Uniunii în domeniul mediului

(1) Statele membre sunt împuternicite să adopte măsuri de conservare care să nu afecteze navele de pescuit aparținând altor state membre, care sunt aplicabile apelor aflate sub suveranitatea sau jurisdicția acestora și care sunt necesare în scopul respectării obligațiilor care le revin în temeiul articolului 13 alineatul (4) din Directiva 2008/56/CE, al articolului 4 din Directiva 2009/147/CE, sau al articolului 6 din Directiva 92/43/CEE, cu condiția ca acele măsuri să fie compatibile cu obiectivele prevăzute la articolul 2 din prezentul regulament, să îndeplinească obiectivele legislației relevante a Uniunii pe care intenționează să le pună în aplicare și să fie cel puțin la fel de severe ca măsurile prevăzute în legislația Uniunii.

11

12

Republica Federală Germania are competență pentru a interzice echipamentele de pescuit?

Articolul 11

Măsuri de conservare necesare pentru respectarea obligațiilor care decurg din legislația Uniunii în domeniul mediului

(1) Statele membre sunt împuternicite să adopte **măsuri de conservare care să nu afecteze navele de pescuit aparținând altor state membre** și care sunt aplicabile apelor aflate sub suveranitatea sau jurisdicția acestora și care sunt necesare în scopul respectării obligațiilor care le revin în temeiul articolului 13 alineatul (4) din Directiva 2008/56/CE, al articolului 4 din Directiva 2009/147/CE, sau al **articolului 6 din Directiva 92/43/CEE**, cu condiția ca acele măsuri să fie compatibile cu obiectivele prevăzute la articolul 2 din prezentul regulament, să îndeplinească obiectivele legislației relevante a Uniunii pe care intenționează să le pună în aplicare și să fie cel puțin la fel de severe ca măsurile prevăzute în legislația Uniunii.

13

Republica Federală Germania are competență pentru a interzice echipamentele de pescuit

Articolul 3 TFUE

Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător ??

Articolul 11

Măsuri de conservare necesare pentru respectarea obligațiilor care decurg din legislația Uniunii în domeniul mediului

(1) Statele membre sunt împuternicite să adopte măsuri de conservare care să nu afecteze navele de pescuit aparținând altor state membre și care sunt aplicabile apelor aflate sub suveranitatea sau jurisdicția acestora și care sunt necesare în scopul respectării obligațiilor care le revin în temeiul articolului 13 alineatul (4) din **Directiva 2008/56/CE**, al articolului 4 din **Directiva 2009/147/CE**, sau al articolului 6 din **Directiva 92/43/CEE**, cu condiția ca acele măsuri să fie compatibile cu obiectivele prevăzute la articolul 2 din prezentul regulament, să îndeplinească obiectivele legislației relevante a Uniunii pe care intenționează să le pună în aplicare și să fie cel puțin la fel de severe ca măsurile prevăzute în legislația Uniunii.

14

Official Journal of the European Union

Strategia pentru mediul marin

DIRECTIVE

25.6.2008 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 164/19

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2008/56/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 17 iunie 2008
de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin
(Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”)
(Text cu relevanță pentru SEE)

25.6.2008 SV Europeiska unionens officiella tidning

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDET
av den 17 juni 2008
om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på området om marin strategi
(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 175 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei,

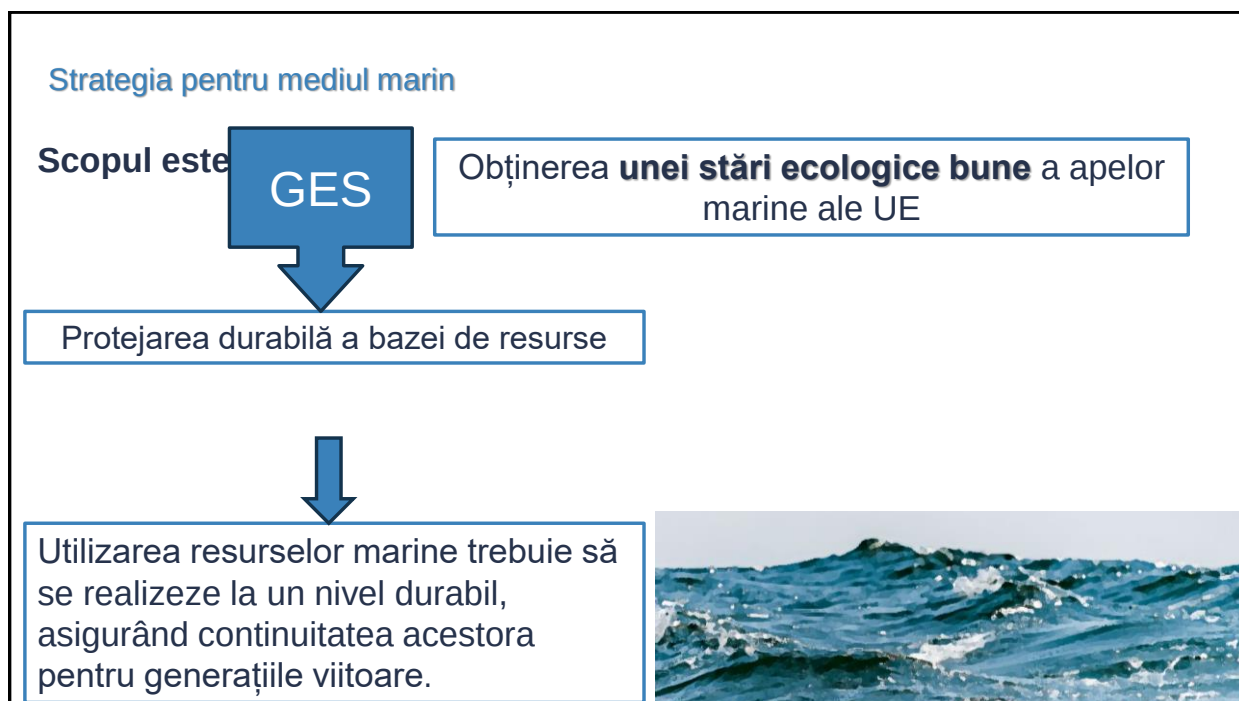
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

(3) Mediul marin este o moștenire prețioasă care trebuie protejată, conservată și, în măsura posibilului, refăcută, obiectivul final fiind acela de a menține biodiversitatea și de a asigura mări și oceane variate și dinamice, care să fie curate, sănătoase și productive. În acest sens, prezenta directivă ar trebui, printre altele, să promoveze integrarea preocupărilor de mediu în cadrul tuturor politicilor relevante și să constituie pilonul de mediu pentru viitoarea politică maritimă a Uniunii Europene.

(4) În conformitate cu Decizia nr. 1600/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2002 de stabilire a celui de-al șaselea program comunitar de acțiune pentru mediu ⁽³⁾, a fost elaborată o strategie tematică pentru protecția și conservarea mediului marin, cu obiectivul global de a promova utilizarea

15

16

Strategia pentru mediul marin

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

(1) Prezenta directivă instituie un cadru în care statele membre adoptă măsurile necesare pentru a obține sau a menține starea ecologică bună a mediului marin, cel mai târziu până în anul 2020.

(2) În acest scop, sunt elaborate și puse în practică strategii marine pentru:

(a) a proteja și conserva mediul marin, a preveni deteriorarea acestuia sau, dacă este posibil, a reface ecosistemele marine în zonele în care acestea au fost afectate în mod negativ;

(b) a preveni și reduce aportul de elemente externe în mediul marin, în vederea eliminării treptate a poluării, astfel cum este definită la articolul 3 alineatul (8), pentru a garanta lipsa unor influențe sau riscuri semnificative pentru biodiversitatea marină, ecosistemele marine, sănătatea umană sau modurile legitime de utilizare a mării.

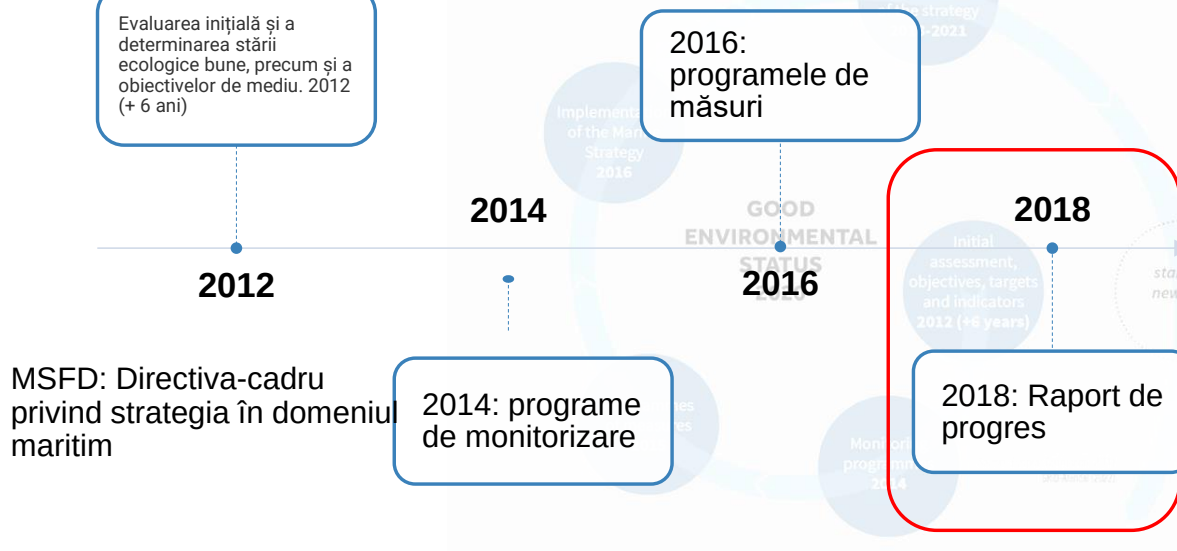
(3) Strategiile marine folosesc abordarea ecosistemică pentru gestionarea activităților umane, asigurând menținerea presiunii totale a acestor activități la un nivel compatibil cu obținerea unei stări ecologice bune și faptul că nu este compromisă capacitatea ecosistemelor marine de a reacționa la schimbările induse de om, făcând posibilă totodată o utilizare durabilă a bunurilor și a serviciilor marine de către generațiile prezente și cele viitoare.

(4) Prezenta directivă contribuie la întărirea coerenței dintre preocupările legate de mediu și vizează să asigure integrarea acestora în diferitele politici, acorduri și măsuri legislative care au impact asupra mediului marin.

17

Strategia pentru mediul marin

EU'S MARINE STRATEGY FRAMEWORK DIRECTIVE 6-YEAR CYCLE OF PLANNING & IMPLEMENTATION

18

Articolul 2

18) „**starea bună**” a unei ape de suprafață” înseamnă starea unui corp de apă de suprafață, atunci când atât starea sa **ecologică**, cât și cea **chimică** sunt cel puțin „**bune**”;

good or bad

Articolul 4

1. a) (i) statele membre pun în aplicare măsurile necesare pentru a **preveni deteriorarea** stării tuturor corpurilor de apă de suprafață,

DIRECTIVA 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei

Articolul 1

Obiectul

Obiectul prezentei directive este de a stabili un cadru pentru protecția apelor interioare de suprafață, a apelor de tranziție, **a apelor de coastă** și a apelor subterane

19

The CJEU:

→ C-43/10, p52

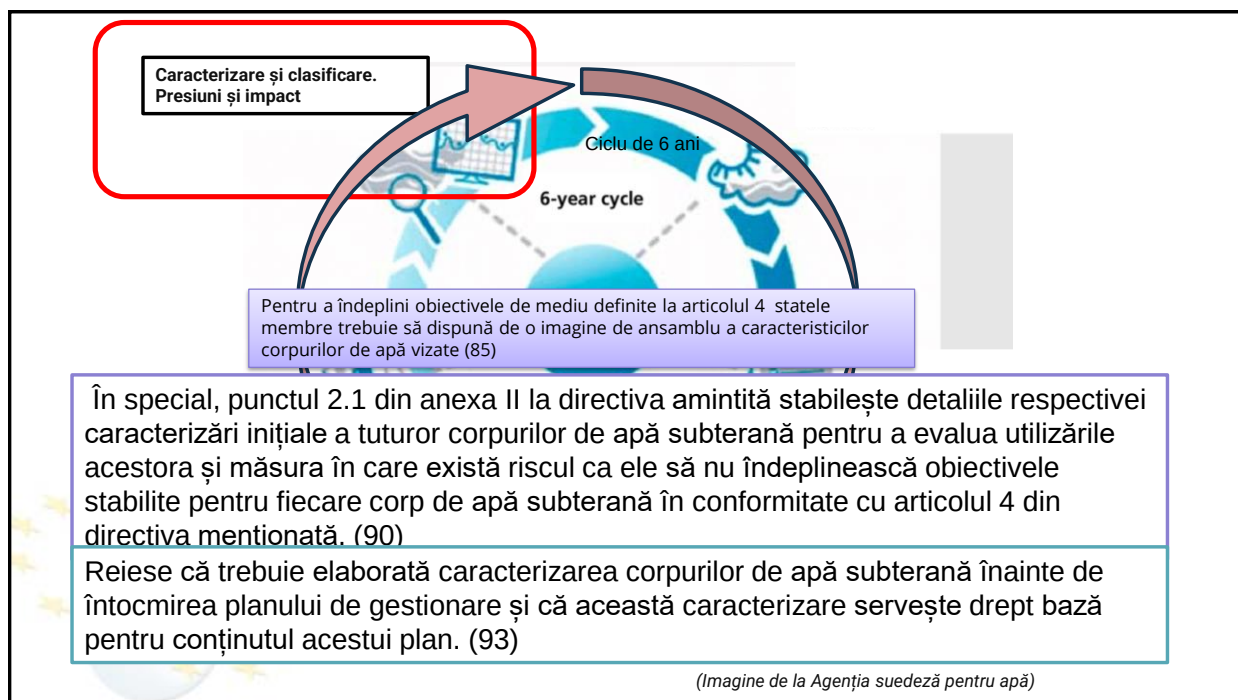
În consecință, obiectivul final al Directivei 2000/60 constă în atingerea, printr-o acțiune coordonată, a unei „stări bune” a tuturor apelor Uniunii, inclusiv a apelor subterane. (37)

Această dispoziție impune două obligații distincte, deși legate în mod intrinsec (39)

În plus, articolul 4 alineatul (1) litera (b) stabilește o legătură între măsurile de conservare necesare pentru a preveni deteriorarea stării tuturor corpurilor de apă subterană pe care statele membre sunt obligate să le adopte în temeiul acestei dispoziții și existența prealabilă a unui plan de gestionare pentru districtul hidrografic vizat. (40)

Rezultă că articolul 4 alineatul (1) litera (b) nu se limitează să enunțe, potrivit unei formulări programatice, simple obiective de planificare a gestionării, ci produce efecte obligatorii, odată determinată starea ecologică a corpului de apă vizat, în fiecare etapă a procedurii prevăzute de această directivă. (43)

20

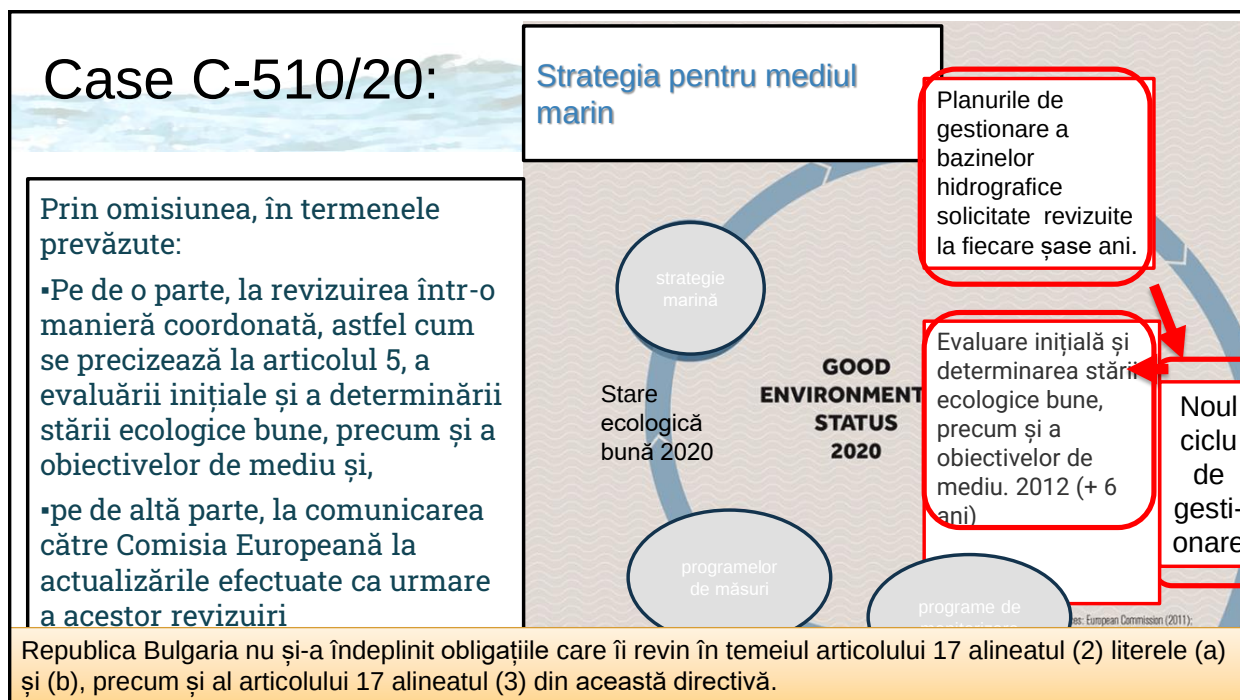
21

The CJUE:

Regatul Spaniei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin:

- întrucât nu a luat în considerare captarea ilegală a apei și captarea apei destinate aprovizionării urbane cu ocazia estimării captării apelor subterane din regiunea Doñana (Spania) în cadrul caracterizării suplimentare a Planul hidrologic al Guadalquivir 2015-2021.
- în temeiul articolului 11 coroborat cu articolul 4 alineatul (1) litera (c) din această directivă, întrucât nu a prevăzut, în programul de măsuri stabilit în cadrul Planului hidrologic al Guadalquivir 2015-2021, nicio măsură pentru prevenirea unei perturbări a tipurilor de habitate protejate situate în zona protejată „Doñana”, prin captarea apelor subterane pentru nevoile zonei turistice Matalascañas (Spania) și
- în temeiul articolului 6 alineatul (2) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, întrucât nu a luat măsurile adecvate pentru a evita perturbările semnificative ale tipurilor de habitate protejate situate în zona protejată „Doñana”, determinate de captarea apelor subterane din spațiul natural protejat Doñana începând de la 19 iulie 2006.

22

23

24

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland

Statele membre au obligația, cu excepția cazului în care se acordă o derogare, să refuze autorizarea unui proiect special atunci când acesta poate cauza o deteriorare a stării unui corp de apă de suprafață sau atunci când afectează obținerea unei stări bune a apelor de suprafață sau a unui potențial ecologic bun și a unei stări chimice bune a acestor ape la data prevăzută de directiva menționată.

Articolul 4 alineatul (1)

Două obiective distincte, deși intrinsec legate:

1. Obligația de a preveni deteriorarea.
2. Obligația de îmbunătățire.

C-346/14 Schwarze Sulm

DIRECTIVA 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei

25

REGLEMENTAREA SPECIILOR INVAZIVE

Speciile alogene invazive constituie una dintre principalele amenințări la adresa biodiversității și a serviciilor ecosistemelor aferente, cu precădere în cazul ecosistemelor izolate din punct de vedere geografic și evolutiv, cum ar fi cele din insulele de dimensiuni reduse. Riscurile pe care le presupun astfel de specii se pot agrava ca urmare a intensificării activităților de comerț global, transport, turism și a schimbărilor climatice.

Regulamentul cu privire la speciile alogene invazive (Regulamentul (UE) nr. 1143/2014):

- = Un set de măsuri de implementat la nivelul întregii UE în privința speciilor alogene invazive.
- Conținut de bază: lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune (lista Uniunii).
- Speciile incluse pe această listă sunt supuse prevederilor din Regulament. Ele cuprind restricții privind păstrarea, importul, vânzarea, reproducerea, creșterea și eliberarea de specii invazive alogene în mediul înconjurător.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/574 de **specificare a formatelor tehnice pentru raportarea** de către statele membre
 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1203 **pentru actualizarea** listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune
 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1262 pentru actualizarea listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune
 Regulamentul delegat (UE) 2018/968 referitor la **evaluarea riscurilor** în ceea ce privește speciile alogene invazive
 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune
 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune
 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 de adoptare a **formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării** de către autoritățile competente ale statelor membre

ERA

26

REGLEMENTAREA SPECIILOR INVAZIVE

Statele Membre au obligația

- de a acționa asupra căilor de introducere neintenționată (**prevenție**)

Art. 7: Speciile alogene invazive de interes pentru Uniune nu trebuie, în mod intenționat, să fie aduse pe teritoriul UE, să fie ținute, crescute, transportate, introduse pe piață, utilizate sau să facă obiectul unor schimburi, sau să fie eliberate în mediu. Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a preveni introducerea sau răspândirea neintenționată, inclusiv, după caz, prin neglijență gravă, a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune.

Art. 8: un sistem de autorizații care să permită unităților să efectueze cercetări sau conservare ex situ în ceea ce privește speciile alogene invazive de interes pentru Uniune

Art. 9: autorizarea în situații excepționale, din rațiuni de interes public

- de a lua măsuri pentru detectarea timpurie și eradicarea rapidă a acestor specii
- de a **gestiona speciile care sunt deja larg răspândite pe teritoriul lor**

Articolul 13 (Planuri de acțiune privind căile de introducere a speciilor alogene invazive):

*în termen de 18 luni de la adoptarea listei Uniunii, o analiză cuprinzătoare a căilor de introducere și răspândire neintenționată a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune, cel puțin pe teritoriul lor + Sistemul de supraveghere (Art. 14), **implementare în 3 ani** + Restaurarea ecosistemelor deteriorate (Art. 20)*

27

Directiva împotriva infracțiunilor de mediu (2024/1203)

Articolul 3 (Infracțiuni)

2. Statele membre se asigură că următoarele fapte constituie infracțiuni în cazul în care sunt contrare legii și sunt săvârșite cu intenție:

(r) **aducerea pe teritoriul Uniunii, introducerea pe piață**, deținerea, creșterea, transportarea, utilizarea, schimbul, permiterea reproducerii, creșterea sau cultivarea, eliberarea în mediu sau răspândirea de specii alogene invazive de interes pentru Uniune, în cazul în care fapta încalcă:

(i) **restricțiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014** al Parlamentului European și al Consiliului (37) și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor; sau

(ii) **o condiție a autorizației emise în temeiul articolului 8** sau a autorizației acordate în temeiul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;

28

REGULAMENTUL PRIVIND SPECIILE INVAZIVE – ARIA DE ACOPERIRE

- toate speciile alogene invazive
 - Excepții: OMG, acvacultură, agenți patogeni care provoacă boli ale animalelor
 - **'specii alogene invazive'** înseamnă specii alogene despre a căror introducere sau răspândire s-a constatat că amenință sau au un efect dăunător asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice aferente;
 - **'specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune'** înseamnă o specie alogenă invazivă al cărei efect dăunător a fost considerat ca necesitând desfășurarea unei acțiuni concertate la nivelul Uniunii în temeiul articolului 4 alineatul (3);
 - **'specie alogenă invazivă de interes pentru un stat membru'** înseamnă o specie alogenă invazivă, alta decât speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, pentru care un stat membru consideră, pe baza dovezilor științifice, că efectul dăunător al eliberării și răspândirii, chiar dacă nu este stabilit cu certitudine, este important pentru teritoriul său sau pentru o parte a acestuia și impune adoptarea de măsuri la nivelul statului membru respectiv;
- Cea de a treia actualizare a listei Uniunii a intrat în vigoare pe 2 august 2022
- Comisia Europeană și Statele Membre pot propune includerea unor specii suplimentare pe lista Uniunii, conform Articolului 4(4) din Regulament, precum și o evaluare a riscurilor.
 - Evaluările de risc propuse sunt mai întâi analizate de Forumul științific.
 - Propunerile bazate pe evaluări de risc care primesc aviz pozitiv din partea forumului științific sunt înaintate Comitetului pentru specii alogene invazive.
 - Ținând cont de această opinie, Comisia transmite propunerea finală pentru actualizarea listei Uniunii de către Comitetul SAI. Orice actualizare a listei Uniunii trebuie să aibă avizul pozitiv al Comitetului SAI.
- **88 de specii alogene invazive sunt reglementate strict**
 - **47 de specii de animale de interes pentru Uniune**
 - **41 de specii de plante de interes pentru Uniune**

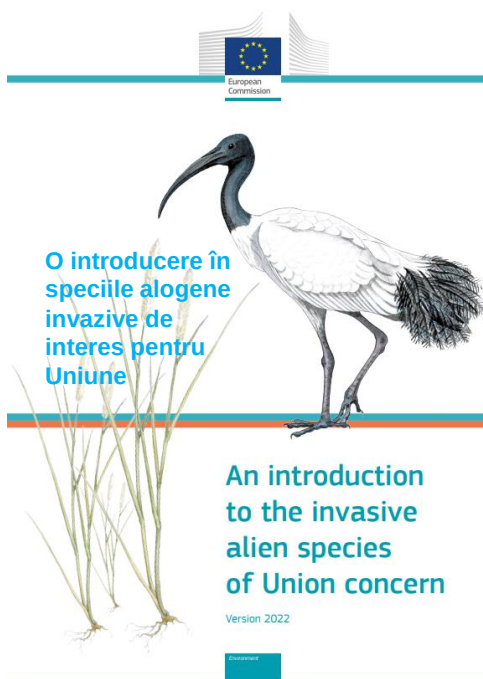

29

SPECII INVAZIVE

Broșura cuprinde o scurtă descriere a tuturor speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune, oferind rezumate informale, fără caracter tehnic, despre originea acestor specii, distribuția lor actuală în Uniunea Europeană, modul în care amenință ele biodiversitatea și cum vor ajuta restricțiile actuale la reducerea impactului negativ al acestor specii.

<https://circabc.europa.eu/ui/group/4cd6cb36-b0f1-4db4-915e-65cd29067f49/library/79885406-e439-4961-ab2e-717191190f34/details>

30

REGULAMENTUL PRIVIND SPECIILE INVAZIVE - ROMÂNIA

Specii de interes pentru Uniunea Europeană:

- 8 sunt deja prezente (două specii de plante *Cabomba caroliniana* și *Heracleum sosnowskyi*, două crustacee *Orconectes limosus* și *Eriocheir sinensis*, două specii de pești *Pseudorasbora parva* și *Perccottus glenii*, o reptilă *Trachemys scripta* și un mamifer *Myocastor coypus*)
- 2 prezintă un risc potențial pentru România în viitor: *Lithobates catesbeianus* și *Procyon lotor* pot deveni în curând invadatori în România.

Transylv. Rev. Syst. Ecol. Res. 19.3 (2017), "The Wetlands Diversity"

93

ALIEN SPECIES OF EU CONCERN IN ROMANIA

Paulina ANASTASIU*, Cristina PREDA**, Doru BĂNĂDUC*** and Dan COGĂLNICEANU**

(SPECII ALOGENE DE INTERES PENTRU ROMÂNIA)

31

Cabomba caroliniana
Heracleum sosnowskyi
Orconectes limosus
Eriocheir sinensis
Pseudorasbora parva
Perccottus glenii
Trachemys scripta
Myocastor coypus

Lithobates catesbeianus
Procyon lotor

Procyon lotor
 Raccoon

32

REGULAMENTUL PRIVIND SPECIILE INVAZIVE - JURISPRUDENȚA CJEU

- **C-165/23 (Comisia v Bulgaria)**
neînstituirea unui sistem de supraveghere, omisiunea de a stabili sau de a pune în aplicare un plan de acțiune unic sau un set de acțiuni.
- **C-167/23 (Comisia v Grecia)**
neînstituirea unui sistem de supraveghere, omisiunea de a stabili sau de a pune în aplicare un plan de acțiune unic sau un set de acțiuni.
- **C-172/23 (Comisia v Irlanda)**
neelaborarea sau neaplicarea planurilor de acțiune pentru toate căile prioritare identificate.
- **C-191/23 (Comisia v Portugalia)**
neelaborarea sau neaplicarea planurilor de acțiune pentru a aborda căile prioritare.
- **C-192/23 (Comisia v Letonia)**
neelaborarea sau neaplicarea planurilor de acțiune pentru abordarea căilor prioritare.
- **C-193/23 (Comisia v Italia)**
neelaborarea sau neaplicarea planurilor de acțiune pentru abordarea căilor prioritare.
- **C-205/24 (Comisia v Irlanda)**
omisiunea de a stabili dispozițiile privind sancțiunile aplicabile încălcărilor.

33

REGULAMENTUL PRIVIND SPECIILE INVAZIVE – IMPLEMENTARE

2021: Primul raport

- În primul raport se constată faptul că Regulamentul își atinge obiectivele – măsurile de prevenire și gestionare, împărțirea informațiilor și conștientizarea problemei s-au îmbunătățit.
- Implementarea reprezintă o provocare din mai multe puncte de vedere.

Orientări:

Identification guide for customs on invasive alien species of Union concern

<https://circabc.europa.eu/w/browse/0606f9b8-b567-4f53-9bc8-76e7800f0971>

Identification guide for surveillance on invasive alien species of Union concern

<https://circabc.europa.eu/w/browse/0606f9b8-b567-4f53-9bc8-76e7800f0971>

Categories of pathways of introduction and spread of IAS:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/591f53bc-346c-43ee-9647-a0f69c59fc6d>

Prioritising Pathways of Introduction and Pathway Action Plans

<https://circabc.europa.eu/w/browse/e5fb36ec-5208-47ec-82e1-17eda95c0fc2>

Legal provisions on soil import

<https://circabc.europa.eu/ui/group/4cd6cb36-b0f1-4db4-915e-65cd29067f49/library/96fbf64a-c3e8-49ab-bb5f-efb6cdc16e85/details>

34

REGULAMENTUL PRIVIND SPECIILE INVAZIVE – IMPLEMENTARE

Instrumente:

Rețeaua europeană de informare cu privire la speciile alogene (EASIN)

Platformă online de informare cu privire la speciile alogene invazive, pentru a ajuta la implementarea politicii UE.

<https://easin.jrc.ec.europa.eu/>

Instrument pentru identificarea și cartarea speciilor

Bază de date care permite căutarea speciilor alogene aflate în prezent pe Lista Uniunii în Europa și distribuția acestora.

<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/>

Sistem de notificare SAI

Pentru ca țările UE să informeze Comisia cu privire la observările recente de SAI de interes pentru Uniune și la măsurile întreprinse.

<https://easin.jrc.ec.europa.eu/notsys>

Aplicația europeană pentru specii alogene invazive

Permite europenilor să ajute la monitorizarea speciilor alogene invazive din regiunea proprie și să devină 'cercetători voluntari' ('citizen scientists') – Google Play/Apple iTunes Store

35

PROTEJAREA PĂDURILOR ÎN LEGISLAȚIA EUROPEANĂ

PARTE DIN NATURA 2000

C-441/17 – Comisia v Polonia (*Białowieża Forest*)

C-661/20 – Comisia v Slovacia (*Protection du Grand tétaras*)

Aproximativ 300.000 de hectare de pădure din România apar ca situri în Natura 2000 în timp ce specii protejate precum carnivorele mari, barza neagră, bufnițele, ciocănitorele, lilieci și insectele depind de acestea pentru a supraviețui.

PARTE DIN EXPLOATAREA TERENURILOR ȘI PROTECȚIA CLIMATICĂ

Regulamentul privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF)

- țintele naționale obligatorii privind eliminarea netă de dioxid de carbon în sectorul exploatării terenurilor
- Statele Membre au obligația de a-și alinia planurile proprii la aceste ținte, promovând practicile sustenabile de gestionare a terenurilor și schemele de cultură a carbonului.

TĂIEREA ILEGALĂ DE ARBORI ȘI COMERȚUL ASOCIAT

- Politica definită în 2003 prin Planul de acțiune privind aplicarea legislației în domeniul forestier, guvernanta și schimburile comerciale (FLEGT). Principalele țări și regiuni vizate de acest plan de acțiune sunt Africa Centrală, America de Sud Tropicală și Asia de Sud-Est (=aproape 60% din fondul forestier al lumii care furnizează o mare parte din lemnul comercializat pe plan internațional).

Unele specii de arbori exotici, nu toate, sunt protejate prin **CITES**. Totuși, de multe ori, importurile de specii listate se regăsesc printre cele mai frecvente din Statele Membre. Printre arborii exotici protejați în CITES se numără:

Dalbergia: Multe specii de Dalbergia, inclusiv trandafir (Dalbergia latifolia) și abanos (Dalbergia nigra) sunt protejate conform Anexelor I și II.

Santalum: lemnul de santal (*Santalum album*) este protejat prin Anexa II.

36

REGULAMENTUL UE PRIVIND LEMNUL ȘI PRODUSELE DIN LEMN ȘI REGULAMENTUL PRIVIND DEFRIȘĂRILE

Așa cum se specifică în **Strategia UE 2030 privind pădurile**, care urmează **Pactului Verde - European Green Deal (2020)**, UE dorește să asigure, printre altele, faptul că produsele consumate în cadrul UE nu contribuie la **despădurirea globală**. Noua strategie forestieră a UE pentru 2030 este una dintre inițiativele emblematice ale Pactului Verde European fundamentat pe strategia UE 2030 privind biodiversitatea.

- Așa cum a fost prevăzut în Planul de acțiune FLEGT UE din 2003, UE a adoptat în 2010 noua legislație denumită **Regulamentul UE privind lemnul și produsele din lemn (EUTR 995/2010)**.
- Până în iulie 2015, 24 dintre cele 28 de state membre ale Uniunii Europene au implementat acest regulament. CE a emis notificări de pre-constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazul celorlalte 4 state (Grecia, Ungaria, România și Spania).
- Recent, Regulamentul EUTR a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2023/1115 privind anumite produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor – **EUDR - Regulamentul privind combaterea defrișării și a degradării pădurilor**.
- Începând cu **30 decembrie 2025** se vor aplica articolele-cheie din EUDR, cu o scurtă perioadă de pregătire și adaptare. Micro-întreprinderile și întreprinderile mici vor avea o perioadă de adaptare mai lungă și vor beneficia și de o serie de alte prevederi specifice.
- Până atunci se aplică EUTR.

37

REGULAMENTUL UE PRIVIND LEMNUL ȘI PRODUSELE DIN LEMN

- cuprinde o gamă de produse din lemn, de ex. lemn masiv, parchet, placaj, celuloză și hârtie, enumerate în Anexa EUTR.
- nu acoperă produsele reciclate și nici hârtia tipărită (cărți, reviste și ziare).
- stabilește obligațiile '**operatorilor**' care introduc pe piață lemn și produse din lemn, precum și ale '**comercianților**' care deja cumpără și vând lemn și produse din lemn.
- obligă **importatorii și comercianții de lemn** din Uniunea Europeană să comercializeze doar lemn legal și adoptă procedurile de diligență prin care să se asigure că lanțurile de aprovizionare ale acestora sunt legale.
- pentru a facilita trasabilitatea lemnului și a produselor din lemn, EUTR obligă comercianții care cumpără sau vând produse din lemn pe piața UE să țină evidența clienților și furnizorilor.
- obligă Statele Membre UE să dispună de legislație, proceduri și penalități pentru aplicarea acestui regulament.

38

REGULAMENTUL UE PRIVIND COMBATERICA DEFRIȘĂRII (EUDR)

The screenshot shows the Euractiv website with the headline "Cocoa growers face production shortage as EU anti-deforestation rules loom". The article is by Sofia Sanchez-Manzanero, published on 26.4.2024. It mentions that cocoa growers face production shortages as EU anti-deforestation rules loom. The article is part of the Trust Project. The website also features a sidebar with various topics like Industries, Tech, Politics, Businessweek, Opinion, and More. The main article is titled "Chocolate and Cosmetics Face Price Jolt From Cocoa Supply Chain Law" and discusses how cocoa prices are at an all-time high as production in West Africa declines, and how EU regulation to stop deforestation threatens to push prices even higher.

39

REGULAMENTUL UE PRIVIND COMBATERICA DEFRIȘĂRII (EUDR)

- Operatorii și comercianții care introduc pe piața UE sau exportă din UE mărfuri precum **soia, bovine, ulei de palmier, lemn, cacao, cafea sau cauciuc** trebuie să poată demonstra că produsele nu provin din zone recent despădurite și nu au contribuit la degradarea pădurilor.
- Bunurile relevante trebuie de asemenea să fie acoperite printr-o declarație de diligență și să fie produse în conformitate cu legile locale aplicabile.
- Nu include 'furaj combinat' în Anexa mărfurilor și produselor relevante, ceea ce înseamnă că introducerea furajelor combinate pe piața UE este exclusă din aria de acoperire a prevederilor EUDR.
- Bunurile produse pe teritoriul UE sunt supuse aceluiași cerințe precum cele produse în afara UE. Regulamentul EUDR se aplică produselor enumerate în Anexa I, indiferent dacă sunt importate sau produse în UE.
- De exemplu, **o companie din UE care produce ciocolată** (cod 1806 în Anexa I) va avea obligațiile prevăzute în EUDR, chiar dacă pudra de cacao folosită a fost introdusă pe piață anterior și a îndeplinit toate cerințele de diligență. Spre deosebire, dacă **o companie din UE produce săpun** – care nu se regăsește în Anexa I – aceasta nu va fi supusă obligațiilor din Regulament, chiar dacă săpunul conține ulei de palmier.

40

REGULAMENTUL UE PRIVIND COMBATERICA DEFRIȘĂRII (EUDR)

Scopul regulilor noi

- Să evite ca achiziționarea, utilizarea și consumul produselor aflate în listă de către europeni să contribuie la defrișarea și degradarea pădurilor pe teritoriul UE și la nivel global;
- Să reducă emisiile de carbon cauzate de producerea și consumul mărfurilor în cauză în UE cu cel puțin 32 milioane de tone pe an;
- Să reglementeze defrișările cauzate de extinderea agriculturii pentru producerea mărfurilor aflate în aria de acoperire a regulamentului, precum și degradarea pădurilor.

Acordurile de parteneriat voluntar (VPA) și Cooperare bilaterală

- UE a intensificat și colaborarea cu alte țări consumatoare și procesatoare, pentru rezolvarea tăierilor ilegale de arbori. Cu China de exemplu, UE a semnat în 2009 un Mecanism Bilateral de Coordonare în domeniul aplicării legislației în domeniul forestier și guvernantei (FLEG). Acesta permite Chinei și UE să acționeze împreună pentru a stopa tăierea ilegală de arbori și comerțul cu lemn ilegal la nivel global. În fiecare an au loc întâlniri pentru împărtășirea informațiilor cu privire la politici, discuții privind interesele reciproce și aprobarea planurilor de lucru anuale.
- Acordurile de parteneriat voluntar (VPA) dintre UE și țările partenere au scopul de a asigura importul în UE doar al lemnului tăiat legal.
- Semnat cu Ghana, Republica Congo, Camerun, Indonezia, Republica Africa Centrală, Liberia și Vietnam, negocieri cu Honduras și Guyana, Coasta de Fildeș, Republica Democratică Congo, Gabon, Laos, Malaiezia și

41

LEGISLAȚIA PRIVIND RESTAURAREA NATURII – Regulamentul (UE) 2024/1991 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2024

- element central al Strategiei UE cu privire la Biodiversitate (în UE, 81% dintre habitate se află într-o stare necorespunzătoare – cerința de a extinde suprafețele protejate la 30% și de a proteja strict 10% din suprafață)
- **stabilește ținte obligatorii pentru restaurarea ecosistemelor degradate**, în special cele care au cel mai mare potențial de captură și stocare a carbonului și de a preveni și reduce impactul dezastrelor naturale.
- ar trebui ca aceste măsuri să acopere cel puțin 20% din suprafețele terestre și maritime ale UE până în 2030, iar în cele din urmă toate ecosistemele care necesită restaurare, până în 2050.

Poziția țărilor privind legea restaurării naturii

Legea nu are prea multe țări care să o sprijine în acest moment

Consiliul European trebuie să încheie înțelegerea acum!

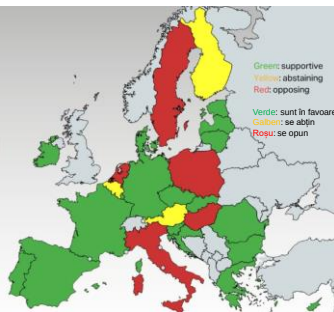

EU countries' current position on the Nature Restoration Law

The law doesn't have enough countries supporting it at the moment

The EU Council must seal the deal now!

#RESTORENATURE

(Sursa: ClientEarth)

42

LEGISLAȚIA PRIVIND RESTAURAREA NATURII

Obiective specifice:

- **Obiective fundamentate pe legislația existentă** (pentru zone umede, păduri, pajiști, râuri și lacuri, tufărișuri, habitate stâncoase și habitate de dune) – îmbunătățirea și restabilirea biodiversității habitatelor pe scară largă, precum și readucerea populațiilor de specii prin îmbunătățirea și extinderea habitatelor acestora.
- **Insecte polenizatoare** – inversarea declinului polenizatorilor până în 2030 și înregistrarea unui trend crescător pentru populațiile polenizatoare, printr-o metodologie dedicată monitorizării periodice a polenizatorilor.
- **Ecosisteme forestiere** – înregistrarea unui trend crescător pentru lemnul mort pe picior și lemnul mort căzut, structura plurienă a pădurilor, conectivitatea pădurilor, abundența păsărilor comune specifice pădurilor și stocul de carbon organic.
- **Ecosisteme urbane** – zero pierdere netă a spațiilor urbane verzi și a acoperirii cu arbori și o creștere constantă a suprafeței totale a acestora din 2030.
- **Ecosisteme agricole** – creștere pentru fluturii de câmp și păsările specifice terenurilor agricole, stocul de carbon organic din solurile minerale cultivate și ponderea terenurilor agricole cu elemente de peisaj de mare diversitate; restaurarea turbăriilor drenate utilizate în scop agricol.
- **Ecosisteme marine** – restabilizarea habitatelor marine și anume straturi de iarbă mare sau sedimente care aduc beneficii esențiale, inclusiv pentru atenuarea schimbărilor climatice și restaurarea habitatelor speciilor marine reprezentative precum delfinul și bibanul, rechinul și păsările marine.
- **Conectivitatea râurilor** – identificarea și înlăturarea barierelor care împiedică conectivitatea apelor de suprafață, astfel încât cel puțin 25.000 km de râuri să revină la o stare de curgere liberă, până în 2030.

43

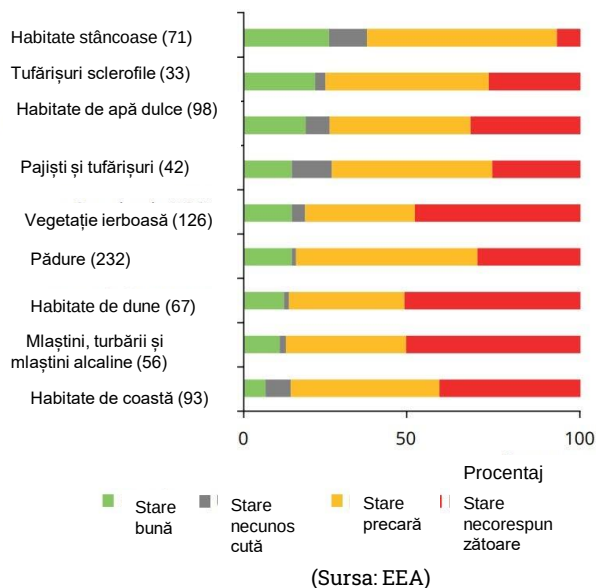
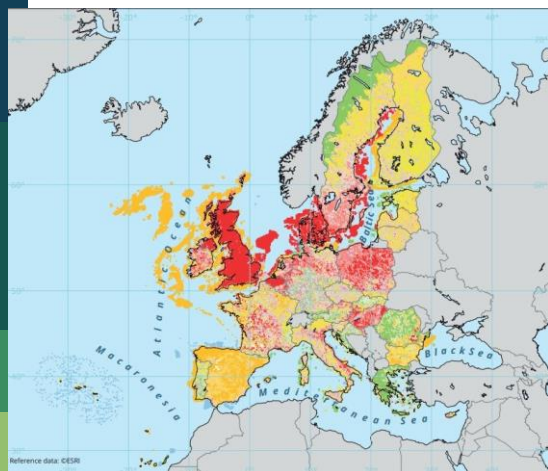
LEGISLAȚIA PRIVIND RESTAURAREA NATURII - IMPLEMENTARE

- Țările UE sunt așteptate să transmită către Comisie **planuri naționale de restaurare**, în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a Regulamentului (așadar până la jumătatea anului 2026), în care să evidențieze și felul în care vor îndeplini obiectivele cerute.
- Țările trebuie de asemenea să monitorizeze și să raporteze progresul realizat.
- Agenția Europeană de Mediu va întocmi rapoarte tehnice periodice pentru evidențierea gradului de îndeplinire a obiectivelor.
- La rândul ei, Comisia va raporta Parlamentului European și Consiliului progresul implementării legislației privind restaurarea naturii.
- Legislația prevede că statele UE ar trebui – până în 2030 – să acorde prioritate, “după caz”, măsurilor de restaurare a habitatelor care “nu sunt într-o stare bună” și se regăsesc pe suprafețe aflate în situri Natura 2000 – o rețea UE de arii protejate unde se află specii și ecosisteme cu grad de risc.
- Statele membre vor alege ce anume, unde anume și cum anume vor restaura, iar planurile naționale de restaurare se vor însuma obiectivelor.
- S-au făcut concesii semnificative, inclusiv introducerea unui mecanism de frânare de urgență care oferă posibilitatea de a întrerupe implementarea legii pe o perioadă de cel mult un an. În plus, cerința de prevenire a degradării a fost semnificativ diminuată.

44

LEGISLAȚIA PRIVIND RESTAURAREA NATURII - PROVOCĂRI

45

SPRINGER LINK

Find a journal Publish with us Track your research Search

Log in

Cart

Home > Deforming the Reform > Chapter

Romania's Nature Conservation Reform: A Surprising Convergence with European Law in Response to Societal Concerns

Chapter | Open Access | First Online: 22 September 2022

pp 151–182 | [Cite this chapter](#)

You have full access to this open access chapter

Book PDF

Book EPUB

Deforming
the
Reform

Luana Martin-Russu

"România se confruntă cu multiple provocări legate de implementarea Directivelor privind protejarea naturii"

"Comisia a declanșat procedura de infringement, solicitând României să oprească tăierile ilegale de arbori. De asemenea, cerem României să implementeze în mod corespunzător Regulamentul UE privind lemnul și produsele din lemn (EUTR), care interzice operatorilor să producă și să comercializeze pe piața europeană produse din lemn tăiat ilegal și îi obligă să respecte Directivele privind mediul natural."

Deformarea reformei
Reforma Conservării
Naturii în România:
convergență
surprinzătoare cu
legislația europeană ca
răspuns la îngrijorările
sociale

46

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!

vomacka@mail.muni.cz

